

Jedinstvo i borba

Organ Međunarodne konferencije marksističko-lenjinističkih partija i organizacija (CIPOML)

ODABRANI TEKSTOVI +

U BORBU PROTIV RATNOG HUŠKANJA NA BALKANU!

Struggle against Warmongering in the Balkans

PROLETERI SVIH ZEMALJA UJEDINITE SE!

Jedinstvo i borba

**ODABRANI TEKSTOVI
NA SRPSKO-HRVATSKOM JEZIKU**

Polugodišnji časopis
Međunarodne konferencije
marksističko-lenjinističkih partija i
organizacija (CIPOML)

broj 45. – novembar 2022.

**Međunarodna konferencija
marksističko-lenjinističkih
partija i organizacija**

Jedinstvo i borba

Unity & Struggle

Unidad y Lucha

Polugodišnji časopis Međunarodne konferencije
marksističko-lenjinističkih partija i organizacija
www.cipoml.net

Objavljuje se na engleskom, španskom, turskom,
arapskom, portugalskom, nemačkom i danskom jeziku
u nadležnosti Koordinacionog komiteta Međunarodne konferencije

Sva mišljenja izražena u ovom časopisu
pripadaju saradnicima.

Poštanska adresa: Verlag AZ, Postfach 401051,
D-70410, Stuttgart, Nemačka info@arbeit-zukunft.de

Severnoameričko izdanje dostupno na:

Američka partija rada
www.americanpartyoflabor.com

Izdavaštvo “Crvena zvezda”
www.RedStarPublishers.org

Komunistička rekonstrukcija Kanade
pueblo1917@gmail.com

También disponible en español

Balkan:

Revolucionarni savez rada
www.savezrada.com
savezrada@gmail.com

Sadržaj

Brazil.....	7
Borba za istinsku nezavisnost brazilskog naroda	
Revolucionarna komunistička partija – PCR	
Burkina Faso.....	12
Reakcionarni građanski rat u zapadnoj Africi	
Revolucionarna komunistička partija Volte – PCRV	
Iran.....	17
Pozdravljamo borbu naroda Irana	
Koordinacioni komitet CIPOML	
Indija.....	20
Dalje ruke od Ukrajine!	
Revolucionarna demokratija	
Španija.....	26
Stota godišnjica osnivanja	
Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika (1922-2022)	
Komunistička partija Španije (marksističko-lenjinistička) – PCE (ml)	
Srbija	37
Borba protiv ratnog huškanja na Balkanu	
Revolucionarni savez rada	

1822-2022

Borba za istinsku nezavisnost brazilskog naroda

Sedmog septembra 1822. godine proglašena je nezavisnost Brazila. Međutim, to je bila formalna nezavisnost, jer je car ostao Don Pedro I, sin Don Žaoa VI, koji je zauzeo njegovo mesto kada se vratio u Lisabon. Dana 7. aprila 1831. Don Pedro I se takođe vratio u Portugal, prenevši tron svom sinu, Pedru II, u dobi od pet godina.

Međutim, klasna struktura u zemlji se malo promenila: s jedne strane, postojali su bogati slojevi – krupni robovlasci, veliki trgovci, vlasnici rudnika i trgovačka buržoazija – s druge, starosedeoci, robovi, siromašni belci i melezi, sitni trgovci i radnici.

Između 1840. i 1890. kafa je činila 61,5% brazilske inostrane prodaje, šećer 10% i pamuk 4,2%. Ulaganja britanskog kapitala u ekonomiju su rasla, preuzimajući kontrolu nad brodovima, železnicom i industrijom koje su se počele pojavljivati, kao i 50% izvoza kafe i šećera.

U to vreme je nastao i spoljni dug. Od 1852. do kraja carstva, Brazil je već dobio 11 zajmova u vrednosti od 60 miliona funti od Engleske, vodeće kapitalističke zemlje u to vreme. To je bio novac koji je plaćao narod, ali se koristio za dobrobit velikih zemljoposednika, cara i njegovog dvora. Mnogi ovih zajmova uzeti su za podršku Ratu Trojnog saveza protiv Paragvaja 1864. godine, ostavljajući Brazil više zavisnim od Engleske, u nehumanom ratu koji je odgovarao samo engleskoj imperiji.

Zato su se poslednjih 28 godina u Brazilu, svakog 7. septembra suprotstavlja dva gritoa (vapaja). Ove, 2022. godine, s jedne strane, vladajući slojevi će proslaviti 200. godišnjicu Grito Ipiranga, imajući kao glavni simbol mrtvo srce cara Pedra I. S druge strane, hiljade živih srca, koja predstavljaju milione brazilskog naroda, izaći će na ulice da se pitaju: *200 godina (ne)zavisnosti za koga?* To je dvadeset osmi vapaj isključenih.

Uostalom, kako možemo govoriti o nezavisnosti, kada je 33 miliona Brazilaca gladno, a više od polovine stanovništva, 125 miliona ljudi, živi u situaciji nesigurnosti hrane? Brojevi nisu izmišljeni; rezultat su ozbiljne istrage koju je sprovela brazilska istraživačka mreža o suverenitetu i sigurnosti hrane i ishrane (PENSSAN Network) između novembra 2021.i aprila 2022., koja je prošla kroz 12.745 domaćinstava u 577 opština 26 država i federalnog okruga. Ovo je tužna realnost u zemlji koja je četvrti najveći svetski proizvođač žitarica i drugi najveći izvoznik (podaci Embrapa – Brazilian Agricultural Research Corporation).

Reformizam ili revolucija

PT [Radnička partija] se hvali da je za 13 godina vlasti skinula Brazil sa mape gladi UN-a i obećava da će se zemlja vratiti u ovaj status izborom Lule 2022. Međutim, zaboravlja da su bile potrebne četiri godine neofašističke liberalne vladavine da se sve raspade. To je test, ali slepa osoba je ona koja ne želi da vidi da su kompenzacijске ili palijativne politike beskorisne bez dubokih promena u ekonomskoj strukturi društva. Ovu strukturu su uspostavili Evropljani (posebno Portugal) stvarajući zavisnu i udruženu ekonomiju, čije su vladajuće klase odbijale svaki razvoj uz minimalnu autonomiju, strogo kažnjavajući one koji su pokušali da je uspostave, kao što su Vargas, Djuskelino i sam Lula; pretrpeli su nametnuto samoubistvo (Vargas), sumnjivu smrt (Gular), sumnjivu nesreću (Djuskelino), zatvor (Lula) i opoziv (Dilma).

Međutim, oni insistiraju da idu istim putem, uprkos jasnim i oštrim lekcijama istorije u našoj zemlji, kao i u drugim u kojima se (i nastavlja) sprovodi dominacija kapitalističkog sistema, koju su skoro sto godina predvodile Sjedinjene Američke Države. Samo svesni i organizovani narod, vlast naroda, mogu osigurati raskid s neokolonijalnim modelom. Nije dovoljno pobediti na izborima, sa ili bez većine u parlamentu (oružane snage su tu da održavaju voz eksploracije na putu) ili, kako je stari Mao rekao, *moć buržoazije dolazi iz puščane cevi*. Ili je možda slučajno što je Bolsonaro učinio sve što je bilo moguće da natera vojsku da preuzme kontrolu nad Vrhovnim izbornim većem i preti da neće priznati izborni rezultat ako mu on bude nepovoljan?

U stvari, ono što se dogodilo 1822. nije bio vapaj za oslobođenjem na obalama Ipiranga. To je bio ništa više do dogovora, pевао је Don Žoao VI kada se vratio u Portugal 1821. godine, kada je svom sinu rekao: "*Pedro, ako se Brazil odvoji od Portugala, bolje je za tebe, da ćeš me poštovati, nego za neke od ovih avanturista.*"

Dolazak portugalskog suda u Brazil 1808. bio je rezultat spora između Engleske i Francuske za dominaciju nad Evropom (i svetom). U savezu sa Engleskom, Portugal je izvršio invaziju Francuske i, pod engleskim vođstvom, Don Žoao VI je pobegao sa svojim dvorom u Brazil, uspostavljujući ovde sedište kraljevstva, koje je postalo samo instrument engleske politike.

Pobedivši, Engleska je postala dominantna sila i nastojala je direktno pregovarati sa portugalskim kolonijama, podržavajući pokrete za nezavisnost. Sa Deklaracijom Don Pedra I, 1822. godine, Don Žoao VI je u početku pokušao da se odupre, ali nije trebalo dugo da pregovara o svom prihvatanju nezavisnosti, primivši nadoknadu od vlade Brazila. To se sastojalo od uzimanja zajma od 1,4 miliona funti koji je portugalska kruna ugovorila sa Engleskom, još 600 hiljada funti da plati samom Don Žoau VI za imovinu koju je ostavio u Brazilu. I tako je počeo brazilski spoljni dug.

Godine 1823. car Don Pedro I sazvao je konstitutivnu skupštinu. Shvativši da poslanici odobravaju neka prava naroda, Ustavotvorna skupština je raspушtena, a vojsci je naređeno da uhapsi i protera nekoliko njegovih protivnika.

Što je još gore, nakon te “nezavisnosti”, Brazil je potpisao sporazum sa Portugalom kojim se odobrava nastavak politike ropstva afričkih naroda i održavanje odvratne trgovine ljudima. Stoga su za vreme vladavine Don Pedra (i njegovog sina, Don Pedra II), crnci bili porobljeni i često podvrgavani kaznama poput stubova, gvozdenih ploča, ogrlica, lanaca i vrućeg gvožđa. Don Pedro je 7. januara 1831. ustanovio Kazneni zakon Carstva, koji je, između ostalih zločina, kažnjavao smrtnom kaznom svakog crnca koji je počinio "prestup" protiv gospodara ili člana njegove porodice i zabranjivao im čak i da učestvuju u verskim aktivnostima. Radnici za koje se smatralo da su slobodni živeli su u siromaštvu, a Brazilcima su naplaćivani porezi da bi održali monarhiju.

Sadašnja vojno-fašistička vlast ima isti prezir prema brazilskom narodu kao što je car imao prema onima koji su se borili za pravdu u našoj zemlji, o čemu svedoči flagrantno povećanje cena hrane i rast eksploatacije radnika.

Juče je Portugal ukrao naše bogatstvo; danas manjina bogataša, milioneri i velike korporacije kradu našu gvozdenu rudu, upadaju u zemlje autohtonih naroda, isplaćuju niske plate radnicima i održavaju rasizam u našoj zemlji. Stoga, 7. septembra moramo odati počast Zumbiju, Tiradentesu i fra Kaneki koji su pokazali da se za slobodu i novi život treba boriti, jer carevi i oni iz bogate klase jednostavno žele da održe najamno ropstvo i imati koristi od bola i patnje 200 miliona Brazilaca.

Ništa se zapravo nije promenilo, jer je naša zemlja i dalje običan izvoznik sirovina i nije u stanju da se industrijalizuje. Lokalna buržoazija nikada se nije pobunila protiv ove dominacije, jer je više volela (i još voli) da koristi mrvice svoje povezanosti sa stranim kapitalom. I nastavlja do danas, osujećujući pokušaje minimalne nezavisnosti i autonomije, kao što smo gore govorili.

Pravi vapaj!

Tako su 7.septembra 2022. godine borci narodi izašli na ulice ne da bi proslavili 200. godišnjicu Grito Ipiranga, već da bi uzvikivali Vapaj isključenih. Koordinacija izjavljuje da je patnja brazilskog naroda "*slika nejednakosti koje se podstiču unutar političke i ekonomске igre koja daje prioritet javnom dugu. U federalnom budžetu izvršenom 2021. Brazil je uplatio 1,96 biliona kamata i amortizacije javnog duga, što predstavlja povećanje od 42% u odnosu na potrošenu sumu prošle godine.*" Kako bi promenili ovu realnost, Koordinacija poziva sve da ovog 7. septembra

zauzmu ulice, trgove, šume i reke, osnažujući Pokret za život u daljem razvoju popularnog narodnog projekta.

Ovo je godina predsedničkih izbora. Kandidati buržoazije, kojima se daje dosta prostora u velikim medijima, obećavaju da će rešiti probleme naroda, kako to već godinama tvrde, ali život se samo pogoršava. Da bismo se suprotstavili ovoj mistifikaciji, dopunjavamo poziv Vapaja isključenih rečima kandidata Narodnog jedinstva (UP) za predsednika Republike Leonarda Periklesa, koji ne obećava rešavanje problema naroda, jer zna da ne može prevariti stanovništvo, niti to želi, ali ukazuje na puteve pobeđe ovog većeg cilja: „*Moramo povećati mobilizaciju uključujući seoske radnike, autohtone narode, žene, crnce, omladinu, LGBT zajednicu, konačno, zajedno sa radničkom klasom, da bi narodna svest napredovala i da većina shvati da pod vlašću buržoazije i kapitalizma radničkoj klasi, siromašnima ove zemlje, nikada neće biti zagarantovana prava. Stoga se moramo boriti da okončamo sadašnji kapitalistički sistem i da se borimo za narodnu vlast i socijalizam.*“

"Nezavisnost ili smrt!" Za brazilski narod, ovo nije vapaj koji treba slaviti, već se mora nastaviti uzvikivati svuda gde narod pati sve do osvajanja istinske nezavisnosti.

septembar 2022

Reakcionarni građanski rat u zapadnoj Africi Sahel-Sahara Zavera protiv borbi naroda subregije

Reakcionarni građanski rat koji je zahvatio Gornju Voltu, poznatu kao Burkina Faso, doveo je do velike političke prekretnice u evoluciji nacionalne političke situacije. Ovaj rat predstavlja važnu političku prepreku na putu ka revoluciji.

On testira i izaziva sve klase i društvene slojeve i političke i društvene organizacije u zemlji.

Neophodno je da Revolucionarna komunistička partija Volte (PCRV) od početka pravilno analizira ovaj rat, kao i međunarodni, subregionalni i nacionalni kontekst, kako bi se jasno utvrdilo:

- Kakva je njegova priroda i koje su njegove karakteristike;
- Ko su njeni akteri i koji su ciljevi svakog od njih ;
- Koji su mogući ishodi?

Ovo je neophodno kako bi se pravilno definisala strateška orientacija Partije, kao i konkretni zadaci koji iz nje proizlaze.

Samo tako će Partija moći da mobiliše, orijentiše, organizuje i povede radničku klasu i narod u borbu protiv reakcionarnog građanskog rata, i da utre put revoluciji, pretvarajući ga u revolucionarni rat.

U okviru ovog članka ograničavamo se uglavnom na zapadnoafrički subregionalni kontekst reakcionarnog građanskog rata.

Reakcionarni rat nametnut narodima subregije: njegove karakteristike, njegovi akteri i ciljevi, njegove posebnosti u različitim zemljama subregije.

– Rat koji se razvija u zapadnoafričkoj podregiji je nepravedan rat, reakcionarni građanski rat.

Prema Karlu von Klauzevicu, rat je uvek nastavak [politike] drugim sredstvima, posebno nasilnim.

Koju politiku nastavlja aktuelni rat u subregiji? Tačan odgovor na ovo pitanje nam omogućava da jasno odredimo prirodu, karakter ovog rata.

Ova politika je politika agresije na narode i zemlje podregije Sahel-Sahara (Burkina Faso, Mali, Niger, Čad, itd.) od strane imperijalizma, posebno francuskog imperijalizma i njegovih lokalnih saveznika, od strane naoružanih terorističkih grupa i njihovih lokalnih saveznika. Njegov cilj je okupacija zemalja, eksploracija i ugnjetavanje njihovih naroda i pljačka resursa dotočnih zemalja.

Zato je ovaj rat, koji nameće reakcionarno nasilje nad narodima i državama, reakcionarni građanski rat.

Ovaj nepravedni rat ima ozbiljne ekonomske, političke, humanitarne, socijalne, moralne i psihološke posledice. To ugrožava samo postojanje zemalja i dovodi do velike političke prekretnice u njihovoј evoluciji.

Ovaj rat ima transnacionalni karakter. Naoružane terorističke grupe deluju s obe strane državne granice. Ima međunarodni karakter: imperijalistička koalicija predvođena francuskim imperijalizmom je važan igrač u ovom ratu; terorističke grupe takođe imaju međunarodnu podršku i rade sa velikim trgovcima (drogom, cigaretama, oružjem i raznom vojnom opremom, itd.) iz Afrike, Azije, Latinske Amerike i Evrope.

– Glavni akteri ovog reakcionarnog građanskog rata i njihovi ciljevi.

Naoružane terorističke grupe – čija je složena istorija sastavljena od podela, spajanja i saveza – koje trenutno deluju u podregiji su: Islamska država u Velikoj Sahari (ISGS), Grupa za podršku islamu i muslimanima (GSIM) i Boko Haram.

Ove naoružane terorističke grupe su iskoristile bankrot neokolonijalnih država koje nisu u stanju da ispune svoju suverenu ulogu, društvene lomove (nacionalne krize, krize zajednice, itd.) i imploziju Libije, kako bi se etablirali u ovim zemljama .

Njihovi glavni ciljevi su:

- Na političkom nivou: rušenje postojećih vlasti i stvaranje islamskih država. Zauzimanje celog sahelsko-saharskog područja i proširenje na obalske zemlje gde već postoje. Napad na interese zapadnih sila i njihove civilizacijske vrednosti, škole, simbola njihove kulturne dominacije.

- Na ideološkom planu: prisilna islamizacija stanovništva (uključujući i silu oružja). Nametanje selefističkog islama kao objedinjujućeg elementa. Napadi na tradicionalne religije, kršćanstvo i širk [obožavanje idola – *prim. prev.*] posebno od strane islamskih bratstava. Napadi na škole i obrazovanje u zapadnom stilu.

- Na ekonomskom nivou, stvaranje ekonomskih područja pod njihovom kontrolom da:

- Eksploratišu prirodne resurse uključujući zlato;
- Kontrolišu rute trgovine i obogate se trgovinom (droga, cigarete, zlato, gorivo, oružje, itd.);
- Uzimati nacionalne i zapadne taoce u cilju prikupljanja otkupnine;
- Uzimati danak od stanovništva okupiranih područja, pljačkati njihovu hranu i stoku, itd.

- Uspostaviti mafijašku ratnu ekonomiju uz učešće buržuja, vlasnika preduzeća i pokvarenih i korumpiranih lokalnih političara.

Imperijalizam, uglavnom francuski imperijalizam, pod izgovorom borbe protiv terorizma, i poziva za pomoć današnjih reakcionarnih vlasti, aktivno učestvuje u ratu, u stvarnosti da:

- Ojača svoju političku i vojnu dominaciju u sub-regionu;
- Odbraniti svoje ekonomske, geopolitičke i geostrateške interese u sklopu borbe za prepodelu sveta.

Protiv svoje volje, francuski imperijalizam, koji je u opadanju, bio je primoran da pribegne koaliciji sa američkim imperijalizmom i Evropskom unijom kako bi ga podržao i suprotstavio se prodoru Kine, Rusije i Turske u ono što smatra svojim zadnjim dvorištem, svojom zonom uticaja.

Imperijalističke sile, posebno Francuska, imaju mutne veze i saučesništvo sa naoružanim terorističkim grupama, što dokazuje, između ostalog, njihov stav prema prisustvu ovih naoružanih terorističkih grupa u severnom Maliju (Kidal), odakle su krenule u pljačku zemalja subregije.

Sve ove činjenice čine situaciju stvorenu razvojem reakcionarnog građanskog rata veoma složenom; ova složenost je dodatno naglašena specifičnostima situacije unutar svake zemlje; posebnosti vezane za političku, socio-kulturnu, socio-ekonomsку istoriju, istoriju naseljavanja svake zemlje (politička nestabilnost, vojni udari, nedžihadističke oružane pobune, nacionalne i društvene krize sa sukobima sa nedžihadističkim oružanim grupama, itd.).

Evolucija reakcionarnog građanskog rata u ovom trenutku jasno pokazuje da su francuski imperijalizam posebno i njegovi lokalni saveznici u strateškom čorsokaku, kao što priznaju francuski politički i vojni stratezi. Ovo je povezano sa mnoštvom faktora, političkih, diplomatskih i vojnih (logistika, obaveštajni rad, operativna priroda i sposobnosti oružanih snaga zemalja podregije koje se smatraju pomoćnim trupama Francuske i nemaju stratešku autonomiju, bankrotirane i korumpirane sile koje E. Makron smatra nesposobnim, itd.). Naoružane terorističke grupe iskoristile su ovu situaciju i udvostručuju svoju agresivnost u napadima na strane trupe, lokalne snage bezbednosti, civilno stanovništvo i simbole neokolonijalne administracije.

Francuski politički i vojni stratezi smatraju da će biti potrebno najmanje decenija da se "vojno smanji tvrdo jezgro terorizma barem toliko da spreči destabilizaciju drugih država i, istovremeno, odvrti simpatizere i neodlučne da mu se pridruže". Oni dakle ne predviđaju nikakvu vojnu pobedu protiv džihadističkih oružanih grupa i smatraju da će reakcionarni građanski rat trajati još dugo.

Zbog toga je iluzorno da narodi računaju na imperijaliste, njihove lokalne saveznike, njihove stratege i vojsku da poraze džihadističke oružane grupe, da okončaju reakcionarni građanski rat.

Narodi podregije, koji trpe strašne posledice reakcionarnog građanskog rata (masakri, pljačke, proterivanje sa svoje zemlje, ometanje

proizvodnje, zatvaranje škola i uskraćivanje osnovnih socijalnih usluga, humanitarna kriza sa milionima interno raseljenih osoba i izbeglica itd.), počinju da se osveštavaju i organizuju za borbu protiv njega.

- Sve više osuđuju imperijalizam, posebno francuski imperijalizam, i traže odlazak stranih trupa;

- Organizuju snažne demonstracije tražeći od sadašnje administracije bezbednost naroda i njegove imovine i bezbednost zemlje;

- Na nekim mestima pokušavaju da se samostalno organizuju i naoružaju kako bi sami preuzezeli odgovornost za svoju sudbinu i bezbednost i za stvarnu promenu u svoju korist.

Ovo je dobar trend evolucije na nivou naroda koji revolucionari i komunisti moraju uzeti u obzir da bi:

- Pomogli narodima da bolje shvate stvarnu uloge reakcionarnog građanskog rata i da odbace svaku iluziju oslanjanja na neke imperijaliste u borbi protiv drugih.

- Pomogli da subjektivni uslovi sazrevaju kako bi se narodi bolje organizovali i da bi im se obezbedilo revolucionarno vođstvo neophodno za transformaciju reakcionarnog građanskog rata u revolucionarni rat za pobedu revolucije.

Septembar, 2022.

Pozdravljamo borbu radnika i naroda Irana

U Iranu smrt 22-godišnje Mahse Amini u policijskom pritvoru, za koju se veruje da je pretučena nakon njenog hapšenja od strane "moralne policije" na osnovu toga da joj je kosa bila vidljiva, izvela je Irance na ulice, počevši od žena. Demonstracije, koje su počele zahtevima protiv moralne policije i obavezognog nošenja marama, traju u kontinuitetu od 16. septembra i imaju tendenciju da se pretvore u pobunu protiv režima. Masovni karakter demonstracija širom Irana pokazuje u kojoj meri narod Irana mrzi režim Islamske Republike i sve njegove represivne organe.

Amini je bila Kurdinja, a protesti su u početku bili usredsredeni na kurdske provincije, da bi se ubrzo proširili na sve veće gradove kao što su Teheran, Mašhad, Isfahan i Tabriz, uključujući sve narode Irana – Persijce, Beludžje, Azerbejdžance, Kurde itd.

Reakcije nisu prestale na uličnim protestima. Učenici i nastavnici organizuju bojkote i učestvuju u demonstracijama. U oktobru su posebno radnici petrohemije i rafinerije nafte u Bušehru i prehrambeni radnici u Tabrizu učestvovali u akcijama koje su štrajkovima doble antirežimski aspekt, a reakcije su postale rasprostranjene. Dok su radnička veća u fabrikama plina, gvožđa i čelika i guma stupila u štrajk, a radnici fabrike šećera Haft Tapeh im se pridružili i pozvali na generalni štrajk, vozači kamiona ne prevoze robu, mala preduzeća i trgovci su zatvorili roletne u mnogim provincijama.

"Dole diktator" je glavni slogan demonstracija koje se odvijaju svakodnevno. Uz to, inicijalni slogani „Žene, život, sloboda“, zajedno sa „Smrt diktatoru“ i „Smrt ugnjetavaču – bio šah ili verski vođa“, ponavljaju se u masama. Slogan „Naftni radnik je naš vodič“ koji izvikuju studenti obećava jedinstvo borbe, koja se i dalje razvija uglavnom spontano, a posebno su radnici i studenti počeli da se organizuju u svoje savete i veća.

Saveti radnika, studenata, nastavnika, trgovaca i kvartova jačaju iz dana u dan, a demonstracije se sve više pretvaraju u masovni pokret. Studenti na desetinama univerziteta nastavljaju proteste. Brutalni napadi na studente u bojkotu od strane snaga bezbednosti koje opsedaju univerzitete Sharif i Tabriz nisu mogli slomiti njihovu odlučnost. Studentski saveti (veća) nastavljaju sa odlukom da bojkotuju nastavu.

Broj radnika uhapšenih zbog štrajka samo u fabrikama nafte premašuje 100, ali broj fabrika koje štrajkuju raste iz dana u dan.

Današnja pobuna u Iranu je proizvod ekonomske i represivne politike kapitalističkog režima Islamske Republike. Osnove na kojima se narodni pokret uzdiže su osakaćena kapitalistička ekonomija, neoliberalne reforme duže od tri decenije, masovne privatizacije, društveni jaz, korupcija, siromaštvo, visoka nezaposlenost, visoke cene hrane i drugo što je naglo smanjilo životni standard radnika. I naravno, zapadne sankcije Iranu su još jedan glavni element, koji je značajno pogoršao ekonomsko stanje zemlje.

Iranski režim, neprijatelj radnika i radnog naroda, pokušava nasiljem suzbiti narodni pokret. Tokom protesta u 193 provincije ubijeno je više od 200 ljudi, uključujući 30 dece, navodi grupa za ljudska prava. U zatvoru Evin u Teheranu, gde se drže politički zatvorenici zajedno s mladima uhapšenima tokom protesta ili upada u domove i spavaonice, najmanje 8 zatvorenika je poginulo u požaru. Snage bezbednosti vrše racije u školama i hapse mlade učenike, a u gradu Ardabilu, 16-godišnja Asra Panahi, srednjoškolka, ubijena je samo zato što nije otpevala prorežimsku himnu.

Diktatorski vrhovni vođa Hamenei opisao je demonstracije kao "projekat SAD-a i cionističkog režima" i tvrdi da su ih podstakli "neki iranski izdajnici u inostranstvu koje oni plaćaju". Nema sumnje, imperijalisti i njihovi saradnici pokušavaju da utiču na narode i njihov pokret, u skladu sa svojim interesima u Iranu kao i svuda drugde. Međutim, radni ljudi, puni gneva protiv reakcionarnog režima, ne podržavaju ostatke starog šahovskog režima i bilo koje reakcionarne grupe poput njih. Napori zapadnih imperijalista i njihovih saradnika da rukovode demonstracijama nisu dali nikakve rezultate. U svakom slučaju, mi smo protiv svih imperijalista, a posebno zapadnih imperijalista, na čelu sa SAD, i osuđujemo svaku imperijalističku agresiju na Iran. Takođe se protivimo

bilo kome i bilo kojoj organizaciji koja poziva na pooštravanje ekonomskih sankcija ili zapadnu vojnu intervenciju protiv Irana po uzoru na Irak ili Libiju.

Sa studentskom pobunom 1999., izbornim protestima 2009., demonstracijama 2017. i 2019. i najnovijim demonstracijama danas, iranski narod pokazuje da je odlučan u nameri da reakcionarni režim plati za eksploraciju, ugnjetavanje i progon koji im je naneo decenijama. Oni su takođe odlučni da će samo oni sami naterati režim da plati ovu cenu, a ne imperialisti ili njihovi saradnici.

Pozdravljamo i podržavamo borbu naroda Irana za slobodu protiv reakcionarnog režima sa maskom anti-imperializma.

*Živila radnička klasa i narodi Irana!
Živeo narodni pokret u Iranu!*

*Međunarodna konferencija marksističko-lenjinističkih partija i organizacija (CIPOML), Koordinacioni komitet
05. novembra 2022.*

Dalje ruke od Ukrajine!

Dana 24. februara 2022. godine ruska država na čelu sa Vladimirom Putinom započela je rat protiv Ukrajine. Rusija je zemlja monopolskog kapitalizma i imperijalizma. Povezana je sa socijalimperijalističkom Kinom koja je saveznik Rusije. Ukrajina je zavisna država saveznica Sjedinjenih Država, EU, britanskog imperijalizma i NATO-a.

Okupacija delova Ukrajine i rat koji je u toku zahtevaju osudu Rusije i odbranu prava na samoopredeljenje ukrajinske nacije.

Rusija ispunjava karakteristike imperijalizma, monopolski kapitalizam je visoko koncentrisan, izvoz kapitala je značajan, spajanje trustova i banaka znači da postoji finansijski kapital koji se izvozi u zavisne zemlje. Politički, ruski imperijalizam je bio očigledan u njegovoj spoljnoj politici. Rusija je intervenisala u Libiji nakon smene Gadafija; učestvovala je u ratu u Siriji, gradeći vazdušne i pomorske baze u toj zemlji; aktivna je u Centralnoafričkoj Republici i Maliju. Rusija je dala podršku zapadnim sankcijama DNR Koreji u Savetu bezbednosti UN. Godine 1999. NATO-u je dozvolio da se aerodrom Uljanovsk-Vostočni koristi za slanje tranzitnih materijala u Avganistan. Kasnije, 21.marta 2012. godine, potpredsednik ruske vlade Dmitrij Rogozin najavio je da će se centar koristiti za vazdušni transport NATO aviona. Srdačni odnosi Putina sa Le Pen, Orbanom i Trampom nisu nepoznati.

U onome što se naziva ruskim „bliskim inostranstvom“ primećen je imperijalistički uticaj u Južnoj Osetiji, Abhaziji; od Moldavije, Pridnjestrovlje je otcepljeno i tamo uspostavljena vojna baza; Belorusija, Kazahstan, kao i donbaske 'Narodne Republike' uspostavljene u Ukrajini. U svim tim zemljama i regionima ruska paravojna mreža plaćenika, poznata kao Wagner grupa (ozloglašena i kao neonacistička, *prim. prev*), za koju se smatra da je bliska Putinu, igrala je aktivnu ulogu. Invazija Ukrajine sastavni je deo ruskog imperijalizma.

Američki i nemački imperijalizam nakon raspada (revizionističkog socijal-imperijalističkog) Sovjetskog Saveza nastojao je da proširi svoj uticaj u centralnoj i istočnoj Evropi. U isto vreme američki imperijalizam

je nastojao da potčini nemački imperijalizam koji je decenijama stvarao ekonomske veze sa ruskim.

Kroz događaje na Majdanu 2014. godine, izabrani proruski lider Januković je smenjen državnim udarom i zamjenjen proameričkim Jacenjukom. Sledom toga, zapadni ekonomski interesi su prošireni na račun ruskih oligarha, posebno u investicijama.. Kao odgovor na puč na Majdanu, iz sigurnosnih razloga, ruski kapital je aneksirao Krim, koji je bio deo Ukrajine od 1954. Sporazumi iz Minska iz 2014.i 2015. koji bi Donjecku i Lugansku dali autonomiju pod federalnom Ukrajinom nisu ispoštovani. Drugi sporazum su sklopile Francuska i Nemačka. Ukrajinci su tvrdili da se autonomija može dati tek kada se ruske trupe povuku iz istočne Ukrajine.

Istorijski gledano, Donbas i Lugansk su bili ukrajinska područja. Popis iz 1897. pokazuje da su Rusi činili samo 18% stanovništva ova dva regiona. Sovjetski Savez je za vreme Staljina uspostavio savezne republike na osnovu područja jezičke srodnosti, a to je bio i slučaj u Sovjetskoj Ukrajini. Teritorijalni integritet Ukrajine iz sovjetskih vremena nastavljen je kada je postala nezavisna republika 1991. godine. U istočnoj Ukrajini zbog industrijalizacije pod carizmom i sovjetskom vlašću postotak ruskog stanovništva je porastao, opadajući nakon raspada Sovjetskog Saveza. 2001. godine rusko stanovništvo u regiji Lugansk iznosilo je 39%, a 38% u Donjeckoj regiji. Ukrajinci u regionu Donbasa takođe govore ruski. To je navelo rusku državu da tvrdi da su stanovnici Donbasa Rusi, što nije slučaj. (Kao da se Katalonija smatrala španskom jer većina ljudi u Kataloniji osim katalonskog govori i španski.)

Pod Hruščovom i Brežnjevim je pokrenuta rusifikacija Ukrajine. Posebno se pod Brežnjevim nastojalo stvoriti izmišljenu 'sovjetsku naciju' koja bi se zamenila *družba naroda* multinacionalnog Sovjetskog Saveza. Statistike ipak sugerisu da su Rusi očigledno činili značajnu manjinu u ova dva regionala nakon formiranja nezavisne Ukrajine 1991. godine.

Ruskoj invaziji na Ukrajinu direktno je prethodio Putinov govor u kojem je napao Lenjina i Staljina i boljševike zbog njihove nacionalne politike koja je, za razliku od Rusa, stvorila državu Ukrajinu. Putin je tvrdio da postoji zajednička ruska nacija koja uključuje Ukrnjince, ("Maloruse"), Belorusse i Velikoruse. Putin je negirao da je Ukrajina ikada postojala kao posebna nacija i okrivio je boljševike da su je stvorili; Lenjin je odsekao 'rusku zemlju' i stvorio državu Ukrajinu.

To odgovara ekstremnoj desnici i fašističkoj misli u Rusiji koja je dugo zahtevala aneksiju velikih delova Ukrajine.

Peterburški političar želi diktaturu

Pinoče kao model

St. Petersburg (ND).* Vladimir Putin, zamenik gradonačelnika Sankt Peterburga i šef Komiteta za spoljne odnose šestomilionskog grada, jasno je pred nemačkim privrednicima stavio do znanja da bi vojna diktatura po čileanskom modelu bila poželjno rešenje za aktuelne političke probleme Rusije. Ovo je izvestio WDR u TV prilogu „Vozi na istok“ (ponedeljak, 3. januar 1994, Zapad 3 od 21.15 do 21.45 časova).** Putin je odgovarao na pitanja predstavnika BASF-a, Banke Drezdena, Alcatel i drugih na sastanku održanom u

bivšem Generalnom konzulatu DDR-a u Petersburgu. Tom prilikom Putin je napravio razliku između „nužnog“ i „zločinačkog“ nasilja. On je tvrdio da je političko nasilje „zločinačko“ ako ima za cilj eliminisanje tržišno zasnovanih ekonomskih odnosa; ono je „neophodno“ ako podstiče ili štiti investicije privatnog kapitala. S obzirom na teškoće na putu tranzicije ka privatizaciji, Putin je izričito odobrio mogućnost da se Jeljin i vojska spremaju da uspostave diktaturu po uzoru na Pinočiov model. Putinove primedbe naišle su na prijateljski aplauz od strane nemačkih korporativnih predstavnika, kao i od tamošnjeg predstavnika generalnog konzula.“

St. Petersburger Politiker will Diktatur ND
31.12.93

Pinochet als Vorbild

St. Petersburg (ND). Wladimir Putin, 2. Bürgermeister von St. Petersburg und Vorsitzender des Komitees für Außenbeziehungen der Sechsmillionen-Stadt, hat vor deutschen Wirtschaftsvertretern deutlich gemacht, daß eine Militärdiktatur nach chilenischem Vorbild die für Rußland wünschenswerte Lösung der gegenwärtigen politischen Probleme wäre. Dies berichtet der WDR in dem TV-Feature „Ausbruch nach Osten“ (Montag, 3. Januar 1994, WEST 3 von 21.15 bis 21.45 Uhr). Putin antwortete auf Fragen von Vertretern von BASF, Dresdner Bank, Alcatel u. a., die im im ehemaligen Petersburger DDR-Generalkonsulat zusammentrafen.

Dabei unterschied Putin zwischen „notwendiger“ und „krimineller“ Gewalt. Kriminell sei politische Gewalt, wenn sie auf die Beseitigung marktwirtschaftlicher Verhältnisse abziele, „notwendig“, wenn sie private Kapitalinvestitionen befördere oder schütze. Er, Putin, billige angesichts des schwierigen privatwirtschaftlichen Weges eventuelle Vorbereitungen Jelzins und des Militärs zur Herbeiführung einer Diktatur nach Pinochet-Vorbild ausdrücklich. Putins Ausführungen wurden sowohl von den deutschen Firmenvertretern als auch von dem anwesenden stellvertretenden deutschen Generalkonsul mit freundlichem Beifall aufgenommen.

* ND (Neues Deutschland) je glasilo Die Linke; ** WDR - Westdeutscher Rundfunk

Staljin je definisao naciju na sledeći način: „Nacija je istorijski konstituisana, stabilna zajednica ljudi, formirana na osnovu zajedničkog jezika, teritorije, ekonomskog života i psihološkog sklopa koji se manifestuje u zajedničkoj kulturi.“ je definicija koju su prihvatili Lenjin i boljševici. Različite teritorije i privredni život, jezici i kulture proizašle iz drevne Rusije impliciraju postojanje tri nacije: Rusa, Ukrajinaca i Belorusa.

Lenjin se zalagao za formiranje sovjetske ukrajinske države, kako je to i rekao Putin. To bi bio deo dobrovoljnog saveza republika zasnovanog na pravu na samoopredeljenje. To je bila temeljna osnova za uspostavljanje Sovjetskog Saveza. Nakon Velikog otadžbinskog rata, pod Staljinom su Sovjetskom Savezu pridodati delovi zapadne Ukrajine, koji su istorijski bili deo Austro-Ugarske imperije, a kasnije ih je nakon Prvog svetskog rata okupirala Poljska. U isto vreme jedinstvo ukrajinskih nacionalnih teritorija je završeno dodavanjem Karpatske Ukrajine.

Komunistička partija Ruske Federacije (revizionistička, *prim.prev.*), koja podržava rat protiv Ukrajine, ne zaostaje u napadu na nacionalnu politiku Lenjina i Staljina. KPRF tvrdi da je šest industrijskih regiona Rusije koji nikada nisu bili ukrajinski, uključujući Lugansk i Donjeck, Lenjin pripojio Rusiji. (Vjačeslav Tetekin, *What is Happening in Ukraine?*, New Worker, br. 2152, London, str. 5-6). Ovo je netačno jer popisane statistike između 1897. i 2001. ne potvrđuju ovo.

Maksim Latur je tvrdio:

„Krajem 19.veka (popis iz 1897. godine) Ukrajinci su dominirali na teritoriji moderne Donjecke i Luganske oblasti (Jekaterinoslavsk i deo Harkovske gubernije). Rusi su činili 18%. Stoga, pripisivanje jugoistočnih regiona Ukrajine „iskonski ruskim teritorijama“ izgleda krajnje sumnjivo. Sa druge strane, skoro 100 godina, teritorije su pripadale Ukrnjini, i kao deo Ukrainske SSR i kao deo nezavisne republike. Dakle, *de facto* – teritorijom je u početku dominiralo stanovništvo koje je govorilo ukrajinski, a Rusi su bili tek druga etnička grupa“ (M. Latur, Minsk anti-war resolution, Novorossiya, Russia-Ukraine 2014, Social statistics, Ukraine. Na: <http://left.by/archives/3035> Prevedeno sa ruskog). (Ove statistike potvrđuju i Klaus Bahman i Igor Ljubašenko, *The Maidan Uprising, Separatism and Foreign Intervention*, u članku Adama Balkera, “Borders Within Borderland: The cultural and ethnic diversity of Ukraine”, *Frankfurt am Main*, 2014., str. 87-118).

Za razliku od Putina, Lenjin i Staljin su prihvatili postojanje ukrajinske nacije: Lenjin je smatrao:

„...mrzimo našu ropsku prošlost... i našu ropsku sadašnjost, kada nas isti zemljoposednici, podstaknuti od kapitalista, vode da idemo u rat, da ugušimo Poljsku i Ukrajinu... rob koji ne samo da izbegava težnje za svojom slobodom, već opravdava i ulepšava svoje ropsstvo (npr. gušenje Poljske i Ukrajine naziva 'odbranom otadžbine' Velikorusa) je lakej, koji izaziva legitiman osećaj ogorčenja, prezira i gađenja.“ (“O nacionalnom ponosu Velikorusa”, 1914., Lenjin, *Sabr. dela*, tom 21, str. 104 *et passim*)

Lenjin je 1919. godine dodao:

„Nezavisnost Ukrajine priznali su i Sveruski centralni izvršni komitet RSFSR (Ruska Socijalistička Federativna Sovjetska Republika) i Ruska komunistička partija (boljševika). Stoga je samo po sebi razumljivo i opšte priznato da samo ukrajinski radnici i seljaci sami mogu i hoće da odluče na svom Sveukrajinskom kongresu Sovjeta da li će se Ukrajina spojiti sa Rusijom ili će ostati zasebna i nezavisna republika i, u poslednjem slučaju, kakve će savezne veze uspostaviti između te republike i Rusije“. („Pismo radnicima i seljacima Ukrajine u vezi pobjede nad Denjikinom“, Lenjin, *Sabrana dela*, tom 30, str. 292 i 295)

A Staljin je na X kongresu RKP(b) 1921. godine rekao:

“Od nedavno je počelo da se govori da su ukrajinska republika i ukrajinski narod izum Nemaca. Očigledno je, međutim, da postoji ukrajinski narod, a dužnost komunista je da razvijaju njegovu kulturu. Ne može se ići protiv istorije. Očigledno je da iako ruski elementi i dalje preovlađuju u ukrajinskim gradovima, s vremenom će ti gradovi neminovno biti ukrajinizovani. Pre četrdesetak godina Riga je imala izgled nemačkog grada; ali pošto gradovi rastu na račun sela, i pošto je selo čuvar nacionalnosti, Riga je sada čisto letonski grad. Pre pedesetak godina svi mađarski gradovi nosili su nemački karakter; sada su se pomađarili. Isto će se desiti i u Belorusiji, gde u gradovima još uvek preovlađuju ne-Belorusi.“ (Staljin, *Radovi*, tom 5, str. 48-9)

Uspon ruskog jezika u istočnoj Ukrajini nastao je kolonizacijom pod carizmom i revizionističkim Sovjetskim Savezom koji su razvili ogromna ležišta gvozdene rude i uglja u ovoj regiji, kao i metaluršku industriju. Donbas je bio glavna industrijska baza carstva i Sovjetskog Saveza sve dok druga industrijska baza Sovjetskog Saveza nije izgrađena iza Urala u Magnitogorsku u Staljinovom periodu.

Kakav je karakter rata koji je u toku? Na jednom nivou, rat je međuimperijalistički rat koji uključuje jednu stranu SAD, UK, EU i NATO i drugu stranu, ruski imperijalizam. Na drugom nivou, **rat, nakon ruskog vojnog napada na suverenu naciju Ukrajinu, je nacionalni rat ukrajinskog naroda protiv ruskog imperijalizma**. Demokratske snage ne mogu podržati desničarske režime. U slučaju ruskog imperijalizma, država pod Putinom deluje u okvirima ruskih reakcionarnih, fašističkih filozofa kao što su Ivan Iljin i Aleksandar Dugin. Putin i dalje ima podršku hruščovske Komunističke partije Ruske Federacije. Putina tako podržavaju i "komunisti" (revizionisti) i fašisti u Rusiji.

Važno je dati solidarnost snagama koje se suprotstavljuju Putinovom ratu u Rusiji na praktičan način. Neophodno je podržati ruske komuniste koji su zauzeli internacionalističke stavove protiv ruskog imperijalizma u toku invazije na Ukrajinu. Oni ispravno ističu: „Države koje su avangarda antikomunizma ne mogu izvršiti nikakvu 'denacifikaciju'. Države koje samouvereno idu putem uspostavljanja otvorene terorističke diktature nad radnim narodom, suzbijanja društvenog napretka, pa čak i buržoaske demokratije, nisu i ne mogu biti „antifašističke“. Njihova politika je direktno suprotna politici antifašizma". (Saopštenje Ujedinjene komunističke partije – internacionalista)

U Ukrajini postoji stalni nacionalni otpor ruskoj invaziji. Jedinstvo radničke klase, seljaštva i radnog naroda je kategorički politički imperativ u cilju formiranja demokratskog nacionalnog ujedinjenog fronta protiv imperijalizma. Samo istinski nacionalni front koji se suprotstavlja reakcionarnim snagama imperijalizma i lokalne reakcije može odvesti ukrajinski narod napred ka slobodi.

Ruke dalje od Ukrajine!

Zaustashite rat!

Dole imperijalizam SAD, UK, EU, NATO i Rusije!

Živelo jedinstvo ukrajinskih i ruskih demokratskih snaga!

Ruski imperijalizam da plati ratne reparacije Ukrajini!

18. maja 2022.

Stota godišnjica osnivanja Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika (1922-2022)

1. Uvod

U decembru 1922.osnovan je Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika (SSSR). Da bismo razumeli složeni proces formiranja i organizacije SSSR-a, potrebno je poći od dve fundamentalne činjenice: višenacionalne realnosti carske Rusije i principa prava na samoopredeljenje koje brani boljševička partija.

Uoči Oktobarske revolucije 1917.godine, carska Rusija je bila ogromna zemlja od 21,5 miliona kvadratnih kilometara, oko 150 miliona stanovnika i više od stotinu nacionalnosti. U ruskoj državi živeli su brojni neruski narodi koji su posedovali vlastitu kulturu, običaje, jezike i istorijski razvoj, ali koji su u različito vreme bili uključeni u rusko carstvo. Estoniju, Letoniju i Litvaniju je osvojio Petar Veliki početkom 18.veka. Većina Ukrajine i Belorusije su pripojeni nakon podele Poljske krajem tog veka. Osvajanje Krima takođe datira iz 18.veka, dok su Jermenii i Gruzijci pokoreni početkom 19. veka, a narodi centralne Azije uključeni u Rusiju u drugoj polovini 19. veka (1). Bez sumnje, “carska Rusija je bila zatvor naroda. Brojne neruske nacionalnosti bile su potpuno lišene prava i bile su izložene stalnom vredanju i ponižavanju svake vrste. Carska vlada je naučila rusko stanovništvo da gleda sa visine na domorodačke narode nacionalnih regija kao na inferiornu rasu, službeno ih je nazivala inorodicima (vanzemaljcima) i gajila prezir i mržnju prema njima.“ (2).

Carska vlada je raspirivala sukobe između različitih nacionalnosti pokušavajući nametnuti velikoruski nacionalizam celom stanovništvu. Nacionalno pitanje je nesumnjivo bilo ono koje bi buduća revolucija trebala rešiti.

Boljševička partija je bila potpuno svesna ovog problema i detaljno ga je analizirala u brojnim člancima, pamfletima, izveštajima itd.

Program Ruske socijaldemokratske radničke partije, odobren na Drugom partijskom kongresu (1903), priznavao je pravo samoopredeljenja za nacije koje čine deo ruske imperije.

Godine 1913. Staljin je napisao pamflet pod naslovom *Marksizam i nacionalno pitanje*, u kojem se briljantno bavio ovom temom. Osvrćući se na nacionalno pitanje u Rusiji, rekao je:

"Prilikom traženja rešenja ovog pitanja moramo uzeti u obzir ne samo situaciju u zemlji nego i situaciju u inostranstvu. Rusija se nalazi između Evrope i Azije, između Austrije i Kine. Rast demokratije u Aziji je neizbežan. Rast imperijalizma u Evropi nije slučajan. U Evropi se kapital počinje osećati skučeno, i on seže prema stranim zemljama u potrazi za novim tržištima, jeftinom radnom snagom i novim poljima ulaganja. Ali to dovodi do spoljnih komplikacija i do rata. Ne može se tvrditi da je Balkanski rat (1912-1913, prim.prev.) kraj, a ne početak komplikacija. Stoga je sasvim moguće da nastane kombinacija unutrašnjih i spoljašnjih uslova u kojima jedna ili druga nacija u Rusiji može naći za shodno da ustane i, naravno, nije na marksistima da stvaraju prepreke u takvim slučajevima.

„Ali iz toga sledi da ruski marksisti ne mogu da se odbace pravo nacija na samoopredeljenje.

„Dakle, pravo na samoopredeljenje je važan element u rešavanju nacionalnog pitanja.(3)

Lenjinov stav je takođe bio jasan i precizan po ovom pitanju. Godine 1914. napisao je:

„U ovoj situaciji, ruski proletarijat je suočen s dvostrukim ili, bolje rečeno, dvostranim zadatkom: boriti se protiv nacionalizma svake vrste, pre svega protiv velikoruskog nacionalizma; priznati, ne samo potpuno jednaka prava za sve narode uopšte, već i jednakost prava u pogledu politike, odnosno prava naroda na samoopredeljenje, na otcepljenje, a istovremeno je njihov zadatak, u interesu uspešne borbe protiv svih i svake vrste nacionalizma među svim narodima, da se sačuva jedinstvo proleterske borbe i proleterskih organizacija, spajajući te organizacije u blisko povezano međunarodno udruženje, uprkos buržoaskim težnjama za nacionalnom isključivošću.

“Potpuna jednakost prava za sve nacije; pravo nacija na samoopredeljenje; jedinstvo radnika svih nacija – takav je nacionalni

program koji marksizam, iskustvo celog sveta i iskustvo Rusije, uči radnike." (4)

Kada su boljševici preuzezeli vlast u oktobru 1917.godine, imali su, dakle, čvrst teorijski okvir za rešavanje nacionalnog pitanja u Rusiji. Događaji nakon pobede revolucije zakomplikovali su politički pejzaž i izgradnju pravno-političke strukture koja će proleterski internacionalizam učiniti kompatibilnim s pravom na nacionalno samoopredeljenje, koje je ostvareno tek krajem 1922. godine.

2. Od Oktobarske revolucije do formiranja Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika (1917-1922)

25. oktobra 1917. u Rusiji je trijumfovala Oktobarska revolucija. Boljševička partija je tada bila suočena s огромним zadatkom izgradnje novog političkog, društvenog i ekonomskog poretku u tehnički zaostaloj zemlji, s većinom nepismenih siromašnih seljaka i manjim industrijskim proletarijatom. Morao se suočiti i s neprijateljstvom kapitalističkih sila i ruskih vladajućih klasa koje se nisu pomirile s gubitkom moći i privilegija.

U novoj boljševičkoj vladu, zvanoj Sovjet narodnih komesara (Sovnarkom), Staljinu je poveren Komesarijat za nacionalnosti, u kome je promovisao politiku koja je rezultirala odobrenjem Trećeg sveruskog kongresa Sovjeta, započetog zasedanjem 13. (23.) januara 1918., "Rezolucijom o saveznim institucijama Republike Rusije". U njenom prvom paragrafu navedeno je da je „Ruska Sovjetska Socijalistička

Republika stvorena na osnovu dobrovoljnog saveza naroda Rusije u obliku federacije sovjetskih republika ovih naroda" (5). Nekoliko meseci kasnije, 10. jula 1918., Peti kongres Sovjeta usvojii je Ustav Ruske Sovjetske Federativne Socijalističke Republike (RSFSR), koji je stupio na snagu 19. jula. Federalna osnova Republike uspostavljena je u tačkama 10 i 11:

"10. Ruska Republika je slobodno socijalističko društvo svih radnih ljudi Rusije. Celokupna vlast, u granicama Ruske Sovjetske Federativne Socijalističke Republike, pripada svim radnim ljudima Rusije, ujedinjenim u gradskim i seoskim sovjetima.

"11. Sovjeti onih regiona koji se razlikuju po posebnom obliku postojanja i nacionalnom karakteru mogu se udružiti u autonomne regionalne saveze, kojima upravlja lokalni kongres sovjeta i njegovi izvršni organi. Ovi autonomni regionalni savezi učestvuju u Ruskoj Socijalističkoj Federativnoj Sovjetskoj Republici na federalnoj osnovi"(6)

RSFSR je teoretski sadržavao u suštini ruske teritorije bivšeg carstva, ali potpisivanje mira sa centralnim carstvima (Brest-Litovski sporazum) u martu 1918., građanski rat i invazija brojnih stranih vojski, uključujući i Francuske, Ujedinjenog Kraljevstva, Sjedinjenih Američkih Država i Japana, drastično su ograničili teritoriju nove republike. (7)

Između 1918.i 1921. građanski rat nije doveo samo do ekonomске propasti zemlje, već i do intenzivne vojno-političke fragmentacije. Neke teritorije su proglašile nezavisnost; druge su u više navrata menjale gospodare, ponekad pod vlašću kontrarevolucionarnih armija (belih), a ponekad pod kontrolom Crvene armije, dok su strane armije vladale velikim područjima Rusije. Ukrajina je nesumnjivo bila jedno od politički i vojno najsloženijih područja. Nakon Oktobarske revolucije, velike grupe zaraćenih strana borile su se za kontrolu: buržoaski nacionalisti, anarchisti, Crvena armija, vojske Nemačke i Austro-Ugarske, Bele armije, a takođe i intervencija Francuske, Rumunije i Poljske. Konačno, u novembru 1921. godine proglašena je Ukrainska Sovjetska Socijalistička Republika, ali su zapadne teritorije pripojene Poljskoj. (8)

Kada se građanski rat završio, situacija je bila sledeća u pogledu ostvarivanja prava na samoopredeljenje u onome što je nekad bila carska imperija:

1. Poljska, Finska, Estonija, Letonija i Litvanija su postale nezavisne, a Rumunija je aneksirala Besarabiju.

2. Ruska Sovjetska Federativna Socijalistička Republika uključivala je dvadesetak autonomnih jedinica sastavljenih od neruskih naroda.
3. Formirano je osam sovjetskih republika, sa nezavisnošću od Moskve u različitom stepenu: Ukrajina, Belorusija, Azerbejdžan, Gruzija, Jermenija, Daleki istok, Horezm i Buhara.

Od ovog trenutka, cilj boljševičke vlade bio je postizanje zajednice ovih republika kako bi se izgradilo socijalističko društvo, poštujući nacionalna prava neruskog stanovništva i održavajući princip prava na samoopredeljenje. Započeo je, s jedne strane, složen proces sporazuma i ugovora između REFSR-a i drugih socijalističkih republika i, s druge strane, proces teritorijalnog pojednostavljenja. Dana 23. decembra 1922. godine stvorena je Zakavkaska Socijalistička Federativna Sovjetska Republika, koja je okupila Gruziju, Jermeniju i Azerbejdžan. Dalekoistočna republika se pridružila RSFSR-u, a republike Horezm i Buhara, koje još nisu imale socijalistički karakter, u principu su ostale samo kao vojni saveznici, za sada isključeni iz buduće političke unije.

Osam je republika, dakle, svedeno na tri: Belorusiju, Ukrajinu i Zakavkazje, koje su pristale na stvaranje Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika.

Proces postizanja ovog sporazuma nije prošao bez poteškoća. Lenjin je krajem decembra 1922. godine svojim sekretarima diktirao članak o nacionalnom pitanju:

"Šta je važno za proletera? Za proletera to nije samo važno, absolutno je neophodno da bude uveren da ne-Rusi polažu najveće moguće poverenje u proletersku klasnu borbu. Šta je potrebno da se to obezbedi? Ne samo formalna jednakost. Na ovaj ili onaj način, svojim stavom ili ustupcima, potrebno je nerusima nadoknaditi nepoverenje, sumnju i uvrede kojima ih je vlast 'dominantne' nacije podvrgla u prošlosti.

"Mislim da je nepotrebno to detaljnije objašnjavati boljševicima, komunistima. I mislim imamo tipičan slučaj u kojem istinski proleterski stav čini duboku opreznost, promišljenost i spremnost na kompromis za nas mužnim. Onaj koji zanemaruje ovaj aspekt pitanja, ili koji se neoprezno baca na optužbe za 'nacionalistički socijalizam' (dok je on sam pravi i istinski 'nacionalist-socijalista', pa čak i vulgarni velikoruski siledžija), krši u suštini interesi proleterske klasne solidarnosti, jer ništa tako ne usporava razvoj i jačanje proleterske klasne solidarnosti kao nacionalna nepravda; 'uvređeni' građani nisu toliko osetljivi ni na što,

koliko na osećaj jednakosti i narušavanje te jednakosti, makar samo iz nemara ili šale – na narušavanje te jednakosti od strane svojih proleterskih drugova. Zato je u ovom slučaju bolje preterati nego škrtariti sa ustupcima i popustljivošću prema nacionalnim manjinama. Zato, u ovom slučaju, temeljni interes proleterske solidarnosti, a time i proleterske klasne borbe, zahteva da nikada ne zauzmem formalan stav prema nacionalnom pitanju, već uvek vodimo računa o specifičnom stavu proletera potlačenih (ili malih) naroda prema ugnjetavaču (ili velkoj) naciji” (9)

Ostao je još dug put do toga da nacionalistička osećanja budu zamenjena novim sovjetskim patriotizmom, ali koraci koji su preduzeti bili su u pravom smeru. Dana 26. decembra 1922. godine, u skladu sa Staljinovim predlogom, Deseti sveruski kongres Sovjeta usvojio je sporazum o Uniji. 30. decembra delegati RSFSR-a, Belorusije, Ukrajine i Zakavkazja učestvovali su na Prvom kongresu Sovjeta SSSR, a Staljin je pročitao Deklaraciju o razlozima da se pristupi savezu republika i nacrt Ugovora o osnivanju Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika (SSSR). U Deklaraciji je navedeno:

„Devastirana polja, fabrike u zastoju, uništene proizvodne snage i iscrpljeni ekonomski resursi, koji su ostali kao nasleđe rata, čine nedovoljnim odvojene napore pojedinih republika u ekonomskoj obnovi.

Obnova nacionalne ekonomije pokazala se nespojiva sa odvojenim životom republika.

“Sa druge strane, nestabilnost međunarodne situacije i opasnost od novih napada čine neizbežnim stvaranje jedinstvenog fronta sovjetskih republika pred kapitalističkim opkoljavanjem.

„Konačno, sama struktura sovjetske vlasti, koja je po svojoj klasnoj prirodi internacionalna, tera radne mase sovjetskih republika na put ujedinjenja u jednu socijalističku porodicu.

“Sve ove okolnosti imperativno zahtevaju ujedinjenje sovjetskih republika u jedinstvenu državu koja je sposobna da garantuje spoljnu bezbednost, unutrašnji ekonomski napredak i slobodu nacionalnog razvoja za narode.”(10)

Kongres je potom odobrio Sporazum, izabrao nova vrhovna izvršna i zakonodavna tela, Centralni izvršni komitet (CIK) Saveza, za čije je predsedništvo izabran Kalinin, a Lenjin je izabran za predsednika Sovjeta narodnih komesara SSSR-a. (11) Rođen je Sovjetski Savez.

3. Ustav SSSR-a (1924.)

Prezidijum Centralnog izvršnog komiteta je 10. januara 1923. imenovao komisiju od trinaest članova za izradu Ustava, iako je ubrzo povećan na dvadeset pet. Četrnaest je bilo iz RSFSR-a; pet iz Socijalističke Republike Ukrajine i po tri iz Belorusije i Zakavkazja.

Nakon višemesečnog intenzivnog rada, 6.jula 1923. Ustav je usvojen i 31.januara 1924. godine, devet dana nakon Lenjinove smrti, dobio je zvanično odobrenje Drugog svesavezognog kongresa Sovjeta.

Ustav je bio podeljen na jedanaest članova. Članom I utvrđena su ovlašćenja najviših organa Saveza, a članom II utvrđena su suverena prava Saveznih republika, uključujući pravo da se slobodno odvoje od Saveza. (12)

Vrhovni organ Saveza sastojao se od Kongresa sovjeta, sastavljenog od predstavnika sovjeta gradova, po jednom poslaniku na svakih 25.000 birača, i od predstavnika sovjetskih provincijskih kongresa, po stopi od jednog poslanika. na svakih 125.000 stanovnika (član III).

U razmaku između kongresa vrhovni organ bio je Centralni izvršni komitet SSSR-a, sastavljen od dva doma, jednog Sovjeta Saveza i drugog Sovjeta nacionalnosti. Kongres Sovjeta SSSR-a izabrao je 371 člana Sovjeta Saveza među predstavnicima saveznih republika proporcionalno broju stanovnika svake od njih, a Sovjet nacionalnosti se sastojao od predstavnika saveznih i autonomnih sovjetskih republika sa po pet

predstavnika. U intervalu između sednica Centralnog izvršnog komiteta, vrhovni organ vlasti bio je Prezidijum CIK-a, sastavljen od 21 člana (član IV).

Centralni izvršni komitet izabrao je vladu, poznatu kao Sovjet narodnih komesara SSSR, sastavljenu od predsednika i raznih komesarijata (član V), koji su bili podeljeni na savezne komesarijate za celi SSSR (spoljni poslovi, vojska i mornarica, spoljna trgovina, saobraćaj, pošta i telegraf) i koordinacione komisije (Viši savet narodne privrede, snabdevanja, rada, finansijska i Radničko-seljačka inspekcija). Komesari za koordinaciju bili su iz saveznih republika (član VIII).

Ustavom je uspostavljen Vrhovni sud SSSR-a (član VII). Što se tiče saveznih republika, one su imale svoje upravljačke organe (član X).

U narednim godinama broj republika se povećavao. U oktobru 1924. godine formirane su dve nove republike: Uzbekistan i Turkmenistan. Godine 1929. formiran je Tadžikistan, a 1936. godine (nakon usvajanja novog demokratskog Ustava SSSR, decembra 1936. *prim. prev.*) Transkavkaska federacija je nestala, a zamenile su je Gruzijska, Jermenska i Azerbejdžanska Republika. Iste godine formirani su Kazahstan i Kirgistan. Uoči fašističkog nemačkog napada na SSSR, republike Estonija, Latvija, Litvanija i Moldavija bile su integrisane u SSSR.

Stvaranje SSSR-a bio je ogroman korak na putu ka izgradnji socijalizma, prevazilaženju nacionalnih rivalstava i postavljanju proleterskog internacionalizma kao temeljnog aspekta nove države. Osim toga, stvorio je sovjetski patriotizam koji će biti temeljni faktor u pobedi protiv fašizma tokom Velikog otadžbinskog rata (1941-1945). Sovjetsko iskustvo je u praksi pokazalo kako se nacionalno pitanje može rešiti u okviru socijalizma; odnosno pod načinom proizvodnje koji ukida privatno vlasništvo i eksplotatorske odnose. Zato što je mržnja među narodima, podstaknuta agresivnim nacionalizmom, pojava koju raspiruje buržoazija kako bi podelila radnike i sukobilu jedne protiv drugih u zločinačkim ratovima čiji je jedini cilj povećanje profita kapitala.

Beleške

1. C. Taibo: *La Unión Soviética (Sovjetski Savez) (1917-1991).i*, Sinteza, 1993, str. 17-18.
2. Istorija Komunističke partije SSSR-a (boljševika) (Uredila komisija Centralnog komiteta KP(B). Ovlašćena od CK KP(B). 1938.) Međunarodni izdavači, 1939. Strana 4 .
3. J. Staljin: *Marksizam i nacionalno pitanje*. Iz JV Staljin, *Radovi*, Izdavačka kuća na stranim jezicima, Moskva, 1954, knj. 2, str. 373-374.
4. VI Lenjin: *Pravo nacija na samoopredeljenje*, u VI Lenjin, *Sabrana dela*, 4. englesko izdanje, Progres Publishers, Moskva, 1964, Vol. 20, str. 453-454.
5. EH Carr: *Istorija Sovjetske Rusije: Boljševička revolucija, 1917-1923*. London, MacMillan & Co. Ltd., 1950. Vol. I, str. 123.
6. Sa <https://www.marxists.org/history/ussr/government/constitution/1918/article2.htm>.
7. Prema Brest-Litovskom ugovoru (3. marta 1918.), Rusija je morala prihvatiti nezavisnost Gruzije, Ukrajine i Finske, a teritorije Poljske, Litvanije, Letonije i Estonije predati Nemačkoj i Austro-ugarskoj. Takođe je morala Turskoj ustupiti nekoliko područja. Osim što su izgubili značajan deo svoje teritorije i ostali bez dobrog dela bogatih rudnih nalazišta, boljševici su morali pristati da plate odštetu predajom od 6.000 miliona maraka. Vidi P. Renouvin: *La kriza europea y la Primera Guerra Mundial (Evropska kriza i Prvi svjetski rat (1904-1918)*. Madrid, Akal, 1990 , str. 449-450.
8. O gradanskom ratu u Ukrajini vidi G. Golikov i drugi: *Historia de la Gran Revolución Socialista de Octubre (Istorija Velike Oktobarske socijalističke revolucije)* . Madrid, Castellote Editor, 1976, str. 251-266.
9. Lenjin: "Pitanje nacionalnosti ili 'autonomizacija'" u *Sabranim delima*. 4. englesko izdanje, Progress Publishers, Moskva, 1966, sv. 36, str. 608.
10. E.H. Carr: O str. cit. str. 398.
11. B. Ponomarjov (rukovodilac): *Istorija Komunističke partije Sovjetskog Saveza*. Moskva, Izdavačka kuća na stranim jezicima, 1969, str. 364 (dostupno na: <https://ia803007.us.archive.org/35/items/HistoryCPSU/History%20CPSU.pdf>).

12. Ovlašćenja viših organa Saveza su:

- (a) Zastupanje Saveza u međunarodnim odnosima, vođenje svih diplomatskih poslova, zaključivanje svih političkih ili drugih sporazuma sa stranim državama; b) promenu spoljnih granica Unije, kao i regulisanje pitanja izmene granica između saveznih republika;
- c) potpisivanje ugovora o prijemu novih republika u Uniju; d) objava rata; (e) pravo na ugovaranje svih inostranih ili unutrašnjih zajmova u ime SSSR-a i odobrenje svih inostranih ili domaćih zajmova koje će ugovarati savezne republike; (f) ratifikaciju međunarodnih ugovora;
- (g) opšti pravac spoljne trgovine i uspostavljanje sistema unutrašnje trgovine; (h) uspostavljanje principa i opšteg plana za celokupni ekonomski život Unije, definisanje specifičnih industrijskih sektora i konkretnih industrijskih preduzeća od interesa za Uniju kao celinu; potpisivanje ugovora o koncesiji u ime Unije ili saveznih republika;
- (i) opšti smer za transport i poslove pošte i telegrafa; (j) organizaciju i opšte rukovođenje Oružanim snagama SSSR-a; (k) usvajanje budžeta za čitav SSSR, uključujući budžete saveznih republika; utvrđivanje zajedničkih poreza i prihoda, kao i transfera i dodataka za obezbeđivanje budžeta saveznih republika; (l) uspostavljanje jedinstvenog monetarnog i kreditnog sistema; (m) uspostavljanje zajedničkih principa agrarne organizacije i korišćenja zemljišta, podzemља, šuma i voda na celoj teritoriji SSSR-a; n) zajedničko zakonodavstvo koje se odnosi na emigraciju iz jedne republike u drugu i osnivanje fonda za kolonizaciju unutar Unije; (o) uspostavljanje principa sudske organizacije i postupka, kao i građanskog i krivičnog zakonodavstva Unije; (p) uspostavljanje osnovnih zakona o radu; (q) uspostavljanje opštih principa u oblasti javnog obrazovanja; (r) uspostavljanje opštih mera za zaštitu javnog zdravlja; (s) uspostavljanje sistema pondera i mera; (t) organizaciju statistike za celu Uniju; (u) temeljno zakonodavstvo u oblasti federalnog državljanstva koje se odnosi na prava stranaca; (v) pravo na amnestiju prošireno na celu teritoriju Unije; (w) poništavanje odluka kongresa sovjeta i centralnih izvršnih komiteta saveznih republika koje krše ovaj Ustav; (x) rešavanje sporova koji mogu nastati između saveznih republika.

Borba protiv ratnog huškanja na Balkanu

Ovog leta, glasnogovornik vladajuće stranke u Srbiji i režima u Beogradu i njihov zvanični advokat u skandaloznim kriminalnim procesima, V. Đukanović zvani „Bizon“, najavio je da će „*Srbija biti prinudena da krene u denacifikaciju Balkana*“. Iste noći (31. jula) probeogradske kriminalne bande organizovale su barikade na severu Kosova, koristeći isprobani metod „balvan revolucije“.^[1] Nemačka i Francuska posredovale su u ovom incidentu, ali militarističke snage nastavljaju da se mobilišu, tenzije su i dalje visoke i situacija je sve lošija.

Srpski marksisti-lenjinisti i naša organizacija već duže vreme upozoravaju na porast obnovljenih velikosrpskih težnji vladajuće beogradske klike, koje su dodatno ojačane Putinovom zločinačkom imperijalističkom agresijom na Ukrajinu (koju agresor naziva „denacifikacijom“).

Od januara 2022, zajedno sa drugim balkanskim antifašističkim organizacijama, saopštenjem “Ustanimo protiv novog rata!” upozoravali smo, logikom produbljivanja kapitalističke krize i rastućih međuimperijalističkih tenzija, na opasnosti od novog rata na Balkanu.

Strategija novoformirane velikosrpske buržoazije

U proteklom periodu javnost je svedočila provokacijama Vučićevog režima i njegovih satelita u Bosni, na Kosovu, u Crnoj Gori i Hrvatskoj. Neki članovi srbjanske vlade, poput ministra policije Vulina – otvoreno pozivaju na program “Velike Srbije”, koji on, u skladu sa svojim gazdama velikoruskim šovinistima-putinovcima, naziva „srpskim svetom“. Vulin, šampion nekada Miloševićevog a sada Vučićevog režima, jedini je beogradski zvaničnik koji je posetio Putinovu Rusiju posle njene invazije na Ukrajinu. U novoj vladi čeka ga mesto šefa tajnih službi. Revizionisti u Srbiji posećuju ambasadorske bankete zajedno sa ovim opskurnim fašističkim policijskim funkcionerom, koji vodi stranku “Pokret socijalista” i predstavlja se kao „levičar“; lice socijalfašizma.

Visoke političke pozicije na Balkanu zauzeli su i drugi predstavnici najreakcionarnijih, najšovinističkih sektora monopolskog kapitala i fašističkog agresora Putina. Korumpirani šovinista Dodik u Bosni, šarlatan Milanović u Hrvatskoj, četnik Mandić u Crnoj Gori, mafijaški bos Radojević na Kosovu, reakcionar Janša u Sloveniji, Orban u susednoj Mađarskoj; oni među sobom dele nove mape i “non-pejpere”.[2] Svi su oni deo gotovo otvorenih priprema za rat na Balkanu.

Vučićev režim želi barem Kosovo i Crnu Goru pod kontrolom Beograda, te da podeli Bosnu koristeći Dodika i Milanovića. Istovremeno, Vučićevi glavni saveznici Orban i nova italijanska premijerka, neofašista Meloni, otvoreno pozivaju na podelu Hrvatske, Vučićevu veliku oopsesiju. Orban otvoreno pokazuje karte Velike Mađarske koje sadrže hrvatsku Slavoniju i srpsku Vojvodinu i delove hrvatske i slovenačke obale Jadrana (takođe i delove Ukrajine, Rumunije, Slovačke, Austrije; to su u stvari mape u granicama starog Austrougarskog carstva).

Politika velikosrpskih i drugih šovinista na Balkanu je da pokore druge narode i pomognu imperijalistima da osvoje svoje. To je fašistički haos...

Balkanske sile osovine: ujedinjene u korupciji i belosvetskom pranju para

SRBIJA – BORBA PROTIV RATNOG HUŠKANJA NA BALKANU

Novoformirana velikosrpska kapitalistička klika traži osvetu za poraze u prethodnim ratovima u bivšoj Jugoslaviji[3]; baš kao što Putin želi osvetu za poraz i poniženje revizionističkog socijal-imperijalističkog Sovjetskog Saveza u Hladnom ratu[4] i za „boljševički nož u leđa“[5] ruskoj imperiji u Prvom svetskom ratu; kao što je Hitler želeo da se osveti za poraz i poniženje nemačkog carstva nakon Prvog svetskog rata.

“Zastave SSSR na Putinovim tenkovima u Ukrajini sa zloslutnom polusvastikom “Z”, ne mogu da predstavljaju nikakvu “denacifikaciju” niti slavom ovenčan soyjetski antifašizam i anti-imperijalizam Lenjina-Staljina, već obnavljanje tradicija soyetskog socijal-imperijalizma Hruščova-Brežnjeva (praško-avganistanskog tipa) u svrhu kremaljskog neocarizma i neofašizma...” - Revolucionarni savez rada, u 44. broju “Jedinstva i borbe”

Monstruozi fenomen imperijalističke ere, fašizam, koji predstavlja najreakcionarnije, najšovinističke sektore monopolskog, odnosno finansijskog kapitala (koji stavljaju u pokret reakcionarne delove sitne buržoazije i lumpen bande, pa čak i one najnazadnije elemente klase radnih ljudi, ako im pođe za rukom da ih zavedu, tj. ako komunisti ne ispune svoje zadatke) – ponovo pokazuje svoje lice i želi ponovnu podelu Evrope, Balkana... Oni sanjaju o svojoj „multipolarnosti“, o ponovnoj podeli sveta. Kako je istakao Georgi Dimitrov: Fašizam je rat.

Strategija velikosrpske buržoazije (u kojoj, poznato je, značajnu ulogu ima i Srpska pravoslavna crkva, kao i Srpska akademija nauka) imala je više od jednog veka da se razvije (kao što su komunisti imali najmanje vek da nauče da je prepoznaju; pročitaj Staljinov odgovor Semiću o nacionalnom pitanju u Jugoslaviji). Ona nastavlja beogradsku buržoasko-nacionalističku politiku krvavih kraljeva Karadorđevića i revizionističkog kriminalca Tita: budi dobar sluga svih imperijalista, posebno najmoćnijih, i traži šansu za osvajanje Balkana. Ovaj rulet igra i režim kapitalističkog superagenta Vučića, koji ima veze i sa američkim i ruskim, nemačkim i francuskim, britanskim i kineskim imperijalistima, garantujući istovremeno sve njihove interese na Balkanu, vagajući na koju će stranu otići u pravom trenutku da bi ispunio svoje velikodržavne planove.

Svetski imperijalistički sistem i opšta kapitalistička kriza

Ovaj rulet, enverovski rečeno „ples međuimperijalističkih saveza i borbi“ koji je za neke zbumujuć, nije samo rezultat posebnih uslova na Balkanu, već imperijalizma kao svetskog sistema. Ruski kapitalistički monopolji su,

pored borbe sa američkim, takođe svim nitima vezani za značajne delove evropske i američke monopolističke i finansijske buržoazije, sa njenim najreakcionarnijim i najšovinističkim delovima, a posebno sa američkim i evropskim ekstremno desničarskim, trampovskim i fašističkim pokretima. Srpska buržoazija koristi ovu situaciju sa tradicionalnom lukavošću...

Hoće li, dakle, američki imperijalizam ojačati u današnjoj međunarodnoj mobilizaciji protiv agresivnog ruskog imperijalizma? Da li je, na primer, britanski imperijalizam ojačao u međunarodnoj antifašističkoj mobilizaciji protiv agresivnog hitlerovskog nemačkog imperijalizma? Sigurno da nije. Ubrzo nakon poraza nemačkog fašizma, britanska imperija i svetski kolonijalni sistem su se raspali. Zašto je to bio slučaj? Zato što je Drugi svetski rat, kao i Prvi, kako je rekao Staljin, bio rezultat opšte krize kapitalizma[6], a ne samo grešaka pojedinih državnika. Današnja međunarodna situacija je takođe rezultat stalnog zaoštravanja opšte kapitalističke krize. Dakle, pad američkog imperijalizma, koji je ozvaničen njegovim povlačenjem iz Afganistana, ne može se zaustaviti...

Štaviše, borba protiv najreakcionarnijeg, najšovinističkijeg, najagresivnijeg dela međunarodnog monopolskog, odnosno finansijskog kapitala[7] je borba protiv glave zmije svetskog imperijalističkog sistema. Putin i Lavrov čak cinično proglašavaju da invazijom na Ukrajinu imitiraju američki imperijalizam; kao što je Buš „slučajno“ u govoru

Crna internacionala: imperijalistički „demokratizatori“, „denacifikatori“, „patriote“, „biznismeni“, kapitalističke klike – ujedinjeni radi profita, protiv radnika i naroda Balkana i sveta

pomešao Ukrajinu sa Irakom (ali nije slučajno što je Putin podržao Buša u avganistskoj imperijalističkoj avanturi). Trulost opšte kapitalističke krize i dekadencija starih imperijalističkih sila dale su i hitlerovcima uslove, ohrabrenje i opravdanja za monstruozne planove i pokretanje katastrofičnih ratova za novu podelu sveta. Dok postoji kapitalistički sistem svetske privrede - za koji su "marksisti više nego jednom izjavljivali da sadrži elemente opštih kriza i oružanih sukoba (i da se, dakle, razvoj kapitalizma u naše vreme ne odvija glatko, pa čak ni u progresu, već kroz krize i vojne katastrofe)" [6] - opasnosti od fašizma i novog svetskog rata, novi Hitleri i Putini, dolaziće iznova. Fašizam pokušava da spasi kapitalizam iz krize, dok odlučna borba protiv fašizma upravo podriva kapitalizam...

Direktorka Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) Kristalina Georgieva upravo pokušava da obrne stvari naglavačke i ubedi javnost da je rat u Ukrajini izvor trenutne svetske ekonomskе krize, kako bi zamaskirala činjenicu da je upravo kapitalistička kriza (koja se produbljuje kako u Evropi i SAD tako i Kini i Rusiji) - izvor imperijalističkog rata. Ovu činjenicu pokušavaju da zamaskiraju i razni šarlatani „geopolitičari“ i „veliki“ kremaljski tajkunski stratezi, koji razloge rata nalaze u onostranim „sukobima civilizacija“, hitlerovskim teorijama „okruživanja Rusije“ (Hitler je takođe napao Poljsku navodeći kao razloge navodno britansku strategiju „okruživanja Nemačke“). Ova opšta kapitalistička panika teško će ubediti radničku klasu i narode sveta, koji vrlo dobro znaju da se svet ne vrti oko ruskih mora, već oko kapitala.

Značaj narodnofrontovske strategije

U kritičnim istorijskim trenucima borbe protiv fašizma i svetskog rata, pogubno bi bilo ispustiti iz vida da opštu kapitalističku krizu karakterišu društvene, klasne borbe ne samo između radnih i buržoaskih klasa, već i između, manjih ili većih, čak i monopolskih, buržoaskih klasa među sobom - kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom planu.

Klasa epohe, radnička klasa, bori se da pridobije sve više saveznika i da izoluje najagresivnijeg i najreakcionarnijeg klasnog neprijatelja, pre svih fašističke i profašističke elemente monopolske finansijske buržoazije.

Kominternovska, dimitrovska strategija demokratskog narodnog fronta i danas je moćno je oružje u rukama revolucionarne radničke klase i naroda sveta i istinskih marksista-lenjinista.

Snovi i stvarnost velikodržavnih megalomana

Rat na Balkanu, izazvan putinovcima, mogao bi biti prilika za Vučićev režim koji traži šansu za osvetu za ranije poraze velikosrpske politike i izlaz iz nagomilanih problema i blata kriminala i korupcije u koji je zaglibio, i katastrofalne socijalne, ekonomске i političke situacije za koju narod i građani Srbije na demonstracijama i izborima pokazuju da više ne žele i ne mogu da je trpe.

Masovni narodni protesti protiv Vučićevog režima i stranog monopolskog kapitala, decembra 2021. godine u Beogradu

Ali monstruozne planove balkanskih potpaljivača rata trenutno je srušila velika kontraofanziva naoružanog ukrajinskog naroda protiv zločinačke fašističke putinovske invazije.

Sada možemo da vidimo kakva bi bila budućnost Evrope da je Hitler zaustavljen u Španiji, da Britanija i Francuska nisu stavile embargo na oružje za Špansku Republiku, da su evropske vlade, a ne samo lenjinsko-staljinski Sovjetski Savez i Kominterna, slale oružje i podršku španskom narodu za odbranu svoje nezavisnosti i demokratije, za borbu protiv Hitlera, Franka i Musolinija, protiv fašizma; da evropski reakcionari nisu izdali Čehoslovačku (u koju je Hitler upao pod istim izgovorima kao Putin) i principe međunarodne kolektivne bezbednosti (koju je najglasnije zagovarala lenjinsko-staljinska sovjetska diplomacija), plašeći se Hitlera i

SRBIJA – BORBA PROTIV RATNOG HUŠKANJA NA BALKANU

poslujući sa njegovim režimom. Da su licemerni evropski čembrenizam i američki izolacionizam poraženi ranije, Hitler bi bio zaustavljen, njegov fašistički režim bi se „uruo pod težinom sopstvenih zločina“ (Staljin) i Holokaust u Evropi bi mogao biti izbegnut. Možemo i zamisliti da se genocid u Srebrenici nikada ne bi dogodio da je ukinut embargo na oružje za Bosnu tokom velikosrpske agresije 1990-ih. U ovim kritičnim trenucima, kada neposredna opasnost umobolnih Putinovih planova i nuklearne katastrofe još uvek nije sasvim nestala, to je važna lekcija naše moderne istorije. Samo narodna borba može pobediti fašizam i imperijalizam, samo revolucionarni naoružani narodi mogu pokazati da su imperijalisti „tigrovi od papira“.

Svi narodi na Balkanu dobro razumeju da bi se rat na Balkanu dogodio sutradan, da je Kijev pao u ruke velikoruskih osvajača; balkanski putinovci su oštirili noževe i pripremali svoje paklene planove. Narodi sveta znaju da je od odbrane Ukrajine zavisila trenutna opasnost od opštег imperijalističkog rata i nuklearne katastrofe; znaju da se Putin ne bi zaustavio tu, kao što otvoreno i izjavljuje kremaljska propaganda mašinerija. Sada, nakon opštenarodnog ukrajinskog otpora i kontraofanzive, koja je pokazala da će ovaj vek definisati borba ukrajinskog i naroda sveta, a ne imperijalistički megalomani poput Putina - fašisti-putinovci i njihovi agenti iz najreakcionarnijih delova evropske i američke buržoazije i na Balkanu upadaju u nevolje i pokušavaju da se operu, ali i dosete novih pakosti...

Suština politike velikosrpskih buržoaskih nacionalista je etničko čišćenje; ne postoji drugi način na koji oni mogu ostvariti svoje snove o osvajanju. Sve ostalo je samo manevar. Ali opet će biti poraženi, jer drugačije i ne može biti. Uprkos njihovim ranijim zločinima i njihovim novim krvavim planovima i željama njih i njihovih novih profašističkih saveznika, Bosna će ostati jedinstvena i nepodeljena, albanski narod na Kosovu će odbraniti svoje pravo na samoopredelenje, Crna Gora će ostati crnogorska, a Slavonija, Istra i Dalmacija ostaće u Hrvatskoj, kao što će Vojvodina ostati autonomna oblast u Srbiji uprkos planovima takvih „prijatelja“ kao što je Orban. Narodi se ne mogu uništiti, njihova borba jača je od svake klike krvavih profitera, od bilo kojeg „tigra od papira“.

„Hitleri dolaze i odlaze, ali nemački narod i država ostaju“, kaže Staljin...

Velikosrpska hegemonistička politika je temeljni neprijatelj mira i slobode na Balkanu; ona je već vekovno čvoriste imperijalističkog uticaja

i prljavo žarište reakcionarnog šovinističkog virusa na Balkanu. Njen poraz i uništenje značilo bi revolucionisanje Balkana, značilo bi kvalitativno veće slobode za razvoj demokratskih narodnih i radničkih pokreta na Balkanu – i nema ko drugi da je uništi osim revolucionarne borbe demokratskih snaga naroda predvođene radničkom klasom.

*“UJEDINIMO SE PROTIV SIROMAŠTVA, FAŠIZMA I RATA”
pod zastavom “Nezavisnost, demokratija, socijalizam! RSRS”,
vodeći baner na ovogodišnjoj prvomajskoj šetnji u Beogradu*

Narod Srbije priprema svoju pobunu protiv korumpiranog, ratnohuškačkog i izdajničkog režima u Beogradu, što će ojačati demokratske snage na Balkanu koje žele mir i prijateljske odnose među dobrim i hrabrim balkanskim narodima i nacijama.

*Dole korumpirana beogradska banda šovinističkih provokatora
i ratnih huškača!*

*Dole Putin, dole fašizam i rat! Oružje Ukrajini! Slava Ukrajini!
Imperijalisti – dalje ruke od Balkana!*

U borbu za mir i slobodu među narodima Balkana!

Ustanimo protiv novog rata!

Svi u narodni front protiv kapitalističke krize, fašizma i rata!

*Revolucionarni savez rada, Srbija
oktobra 2022.**

* Tekst je napisan za 45. broj časopisa “Jedinstva i borbe”
revolutionarydemocracy.org/rdnsvIn2/Serbia.pdf

Beleške

[1] “Balvan revolucija” je popularni naziv za paravojnu akciju probeogradskih velikosrpskih agentata u Hrvatskoj koja je započela 1990. godine proglašenjem posebne “srpske” države unutar njenih granica (sličan proces kao i današnje velikoruske “narodne republike” u Ukrajini); uključivala je izgradnju barikada od balvana.

[2] “Non-pejper” je termin koji se koristi u diplomaciji i odnosi se na papire koji nemaju zvanične memorandume ili pečate vlade. To su ostaci tajne diplomacije (kojoj je Oktobarska revolucija stala na kraj).

[3] Sam Vučić je zapamćen po tome što je u julu 1995. godine, dok se dešavao genocid u Srebrenici, u Skupštini Srbije pozvao na ubijanje “100 Muslimana za jednog Srbina”, inspirisano politikom nemačkog fašističkog okupatora „ubiti 100 Srba za jednog ubijenog nemačkog vojnika“ kako bi se zaustavila antifašistička pobuna u Srbiji.

[4] *Revizionizam* uopšte, prema marksističko-lenjinističkoj teoriji, je razvijeni fenomen imperijalističke epohe, protiv kojeg je Lenjin započeo borbu u socijalističkom i radničkom pokretu (“Marksizam i revizionizam”, “Marksizam i rascep socijalizma”, Lenjin), a koji uglavnom dobija svoj reformističko-oportunistički i reakcionarni zaverenički zamah nakon značajnijih uspeha revolucionarnog proleterskog pokreta, u pokušajima reakcije da ga zaustavi i uništi; (sile starog sveta sa maskom novog; gramšijevsko “vreme monstruma”); *moderni revizionizam* posebno (“Imperializam i revolucija”, “Evrokомунизам је антикомунизам”, Enver) nakon antifašističke pobjede i Drugog svetskog rata, dovodi u pitanje marksističko-lenjinističku liniju prvo u Komunističkoj partiji SAD (Foster protiv Braudera, 1945.), odnosи prevagu u titovskoj Jugoslaviji (“Rezolucija Kominiforma”, 1948.), hruščevsko-brežnevskom Sovjetskom Savezu (XX kongres KPSS, 1956., Sastanak 81 kompartije u Moskvi, 1960., XXII kongres KPSS, 1961.), zatim revizionističko-kapitalističkoj Kini, da bi sledstveno zahvatilo većinu svetskih nekada komunističkih partija i socijalističkih zemalja, i pretvorio ih u socijaldemokratske i kapitalističke, zatim socijal-fašističke i socijal-imperijalističke, i odveo ih na put gubitka svakog poverenja radničke klase, raspadanja, nepravednih ratova, socijalne, ekonomski e nacionalne katastrofe...

[5] Stari kagebeovski policijski kaplar Putin, kao vojni kaplar Hitler, krivi komuniste za propast „svete imperije“ (ruskog carstva, ali i revizionističkog SSSR) i koristi hitlerovsku-crmostotinašku psudoteoriju “noža u leđa”, po kojoj je revolucija kriva za poraz Nemačke (i Rusije) u I svetskom ratu (a zapravo su porazi u ratu doveli do revolucija, kako je Lenjin i predvideo na samom početku rata). Putin je slične manjakalne belogardejske teze ponavljao u mnogim govorima, što je učinio i u svom antiboljševičkom i do kraja šovinističkom govoru neposredno pre invazije na Ukrajinu februara 2022. Otvoreno je napao demokratsku nacionalnu politiku Lenjina-Staljina čije je pitanje prava naroda na samoopređeljenje sastavni deo i izjavio da mu je pravi cilj “dekomunizacija” Ukrajine, uništavanje njene nacionalne nezavisnosti, njenog naroda i nacionalne države.

[6] *O poreklu i karakteru Drugog svetskog rata*, iz govora biračima pred sovjetske izbore, 9. februara 1946., Staljin

[7] „Drugovi, Trinaesti plenum Izvršnog komiteta Komunističke internacionale ispravno je opisao fašizam na vlasti kao **otvorenu terorističku diktaturu najreakcionarnijih, najšovinističkih i najimperialističkih elemenata finansijskog kapitala.**” – Georgi Dimitrov, *Fašistička ofanziva i zadaci Komunističke internacionale u borbi radničke klase protiv fašizma – Glavni izveštaj na VII svetskom kongresu Komunističke internacionale*, avgusta 1935. godine.

Revolucionarni savez rada, Srbija
decembra 2022.

100 godina od osnivanja SSSR
1922-2022

